ШОН-ШАРАФ — МЕҲНАТГА ЯРАША!

• КАДРЛАРНИ ТАНЛАШ ВА ЖОЙ-ЖОЙИГА ҚЎЙИШ — МУВАФФАҚИЯТЛАР ГАРОВИ • ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ҚАРОРЛАР ИЖРОСИНИ ИЗЧИЛЛИК БИЛАН НАЗОРАТ ҚИЛАЙЛИК • ИНТИЗОМНИ МУСТАҲКАМЛАШ — ТАРБИЯВИЙ ИШИМИЗДАГИ БОШ ВАЗИФАЛАРДАН БИРИДИР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 9 (7999). • 13 январь, 1983 йил • ПАЙШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

Ю. В. АНДРОПОВ Г.-Й. ФОГЕЛЬ БИЛАН УЧРАШДИ

Суратда: суҳбат пайти.

М. Мусаэльян ва Э. Песов телефотоси. (ТАСС—ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Ю. В. Андропов 11 январда Германия Социал-демократик партияси (ГФР) президиумининг аъзоси, ГСДПдан ГФР федерал канцлери лавозимига номзод Ганс-Йохен Фогелни қабул қилди. Г.-Й. Фогель чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлиб турибди. Учрашувда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари, СССР Олий Совети Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. Г. Комплектов ва СССР Қуролли Кучлари бош штаби бошқармасининг бошлиғи, генерал-полковник Н. Ф. Червов;

Ғарбий Германия томонидан — ГСДП президиумининг аъзолари Э. Бар ва Г.-Ю. Вишневский, шунингдек ГФРнинг СССРдаги элчиси А. Майер-Ландрут иштирок этдилар.

Ҳозирги халқаро аҳволнинг баъзи актуал проблемалари юзасидан, шунингдек СССР билан ГФР ўртасидаги икки томонлама муносабатларнинг баъзи масалалари юзасидан батафсил фикрлашиб олинди.

КПСС билан ГСДП намояндалари халқаро вазият тобора кескинлашиб бораётганлиги, тинчликка жиддий хавф-хатар келтириб чиқариши мумкин бўлган қуролланиш пойгаси кучайиб кетаётганлигидан ташвиш билдирдилар.

Ю. В. Андропов КПСС билан Совет давлати ядровий ва бошқа қуроллар билан қуролланиш пойгасини жиловлаш, жаҳон ядро уруши хавфининг олдини олиш, Европада ва бутун дунёда тинчлик асосларини мустаҳкамлаш ҳамда турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасида кенг кўламдаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш йўлида сарфлаётган куч-ғайратлар тўғрисида сўзлаб берди. У Европа зонасида ўртача олисликка учириладиган қурол ҳамда стратегик ядро қуролларига доир АҚШ билан ўтказилаётган музокараларда Совет Иттифоқи ўртага қўйган таклифларнинг моҳиятини тушунтириб, бу таклифлар ядро аслаҳахоналарини тубдан қисқартириш тўғрисида томонлардан бирортасининг хавфсизлигига зарар етказмайдиган адолатли битимлар сари, ўзаро ишончни ва ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш сари реалистик йўлни очиб беражагини таъкидлади. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг 5 январда Прагада Сиёсий маслаҳат комитети кенгашида қабул қилинган Сиёсий декларациясида баён этилган таклифлари ҳам худди шу йўналишдадир, деб уқтирди Ю. В. Андропов.

Ю. В. Андропов АҚШ ва НАТОнинг Ғарбий Европада ва аввало ГФРда Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро қуролини жойлаштириш режаларининг амалга оширилиши Европада тинчлик учун ниҳоятда хатарли оқибатларга сабаб бўлишига суҳбатдошининг эътиборини жалб қилди.

Г.-Й. Фогель ҳозир барча тинчликсевар кучлар олдида қуролланиш пойгасини жиловлашдан, тинчликни мустаҳкамлашдан, ядро уруши хавфини бартараф этишдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ эканлигини таъкидлади. ГСДП, деди у, буни халқаро муносабатлар соҳасида ўз фаолиятининг асосий йўналишларидан бири деб ҳисоблайди. ГФР канцлерига номзод хавфсизлик ва тинчликни мустаҳкамлаш масалалари юзасидан ўз партиясининг позицияси тўғрисида гапириб, шу жиҳатдан кейинги вақтларда ГСДП раҳбарлари қабул қилган ҳужжатларнинг мазмунини таърифлаб берди. У қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва кескинликни камайтириш масалалари хусусида Совет Иттифоқининг янги таклифлари ва Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг коллектив таклифлари амалий характерда бўлиб, ғоят жиддий кўриб чиқишга муносибдир, деган фикрни ҳам билдирди.

Учрашув қатнашчилари СССР билан ГФР ўртасида икки томонлама муносабатларга якдиллик билан ижобий баҳо бердилар. Бу муносабатлар 1970 йилги Москва Шартномасининг салмоқли негизида ўзаро манфаатдорлик ва яхши қўшничилик руҳида турли соҳаларда муваффақиятли ривожланмоқда. Иккала мамлакат халқларининг манфаатларини ҳамда Европа тинчлиги ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб бу ҳамкорликни янада кенгайтиришнинг яхши истиқболлари мавжуд, деган комил ишонч изҳор этилди.

Суҳбат ошкора ва конструктив руҳда бўлди.

(ТАСС).

ОБЛАСТИМИЗНИНГ БИР КУНИ

КЕЧА

● ГУЛБАҲОР. Янгийўл райони қишлоқ хўжалиги ходимларининг қишки ўқуви бошланди. Хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассислари, ферма мудирлари, бригада ва звено бошлиқлари, механизаторлар, боғбонлардан 400 дан кўпроқ киши КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумлари қарорлари асосида қишлоқ хўжалиги самарадорлигини янада ошириш соҳасида олдиларида турган вазифаларни муҳокама этяптилар.

Кеча райондаги Ўрта Осиё машина синаш станцияси, У. Юсупов номли бирлашма, САИМЭ, Калинин номли колхозда пахтачилик, механизация, чорвачилик, боғдорчилик ва узумчилик соҳалари бўйича навбатдаги машғулотлар ўтказилди.

* * *

● КАЛИНИН. Кеча район колхоз ва совхозларида 7115 киши дала ишларида қатнашди. Айниқса, механизациялашган 23 та гўнг ташиш бригадаларининг иши унумли бўлди. Уларнинг ёрдамида далаларга бир кунда 2,5 минг тонна ўғит чиқарилди. Ҳозирги кунга қадар район бўйича мўлжалдаги 200 минг тонна ўрнига 212 минг тоннадан ортиқ ер хамиртуриши тайёрланди.

Айниқса, Куйбишев, «Москва» номли колхозлар, «Иваново» совхозида ишлар яхши бормоқда. Мазкур хўжаликларда бу соҳадаги планлар ортиғи билан бажарилди. Ҳар гектар ерга ўртача 40 тоннадан гўнг чиқарилди.

Колхоз ва совхозларда кўкламги экишга тайёргарлик билан боғлиқ бўлган бошқа ишлар ҳам жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

* * *

● АНГРЕН. Шаҳардаги В-4 ва В-3 кварталларининг энг кенжа аҳолиси учун ажойиб туҳфа ҳозирланди. Қурувчилар бу ердаги турар-жой биноларининг бирида «Аэлита» деб номланган янги болалар клубини фойдаланишга топширдилар. Мазкур клуб олтита мустақил хоналардан иборат бўлиб, ўқувчи ёшларга турли тўгаракларда бўш вақтларини мароқли ўтказиш имконини беради.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ!

• ПЛАН ВА МАЖБУРИЯТЛАРНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ УЧУН ШУ КУНЛАРДА ЗАМИН ЯРАТАЙЛИК!

• *ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗИНГ.*

• КЎКЛАМ ЭКИШ МАВСУМИГА ҲАММА НАРСА ТАХТ БЎЛСИН!

ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг ходимлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, авиатранспорт ишлари юзасидан ўн биринчи беш йиллик икки йили давлат планини 25 декабрда, халқ хўжалигида авиациядан фойдаланиш юзасидан планни эса 29 декабрда муддатидан илгари бажардилар. Пландан ташқари 146 минг пассажир, 300 тонна почта, 7,4 минг тонна шошилинч халқ хўжалик юклари ташилди. Планга қўшимча равишда 6,8 миллион сўмлик фойда олинди. Республика авиаторлари коллективлари мамлакат юбилейи шарафига ўтказилган социалистик мусобақа якунларига кўра КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорларидан илҳомланган бошқарма коллективи 1983 йил учун қуйидаги мажбуриятларни қабул қилади:

Транспорт ишлари юзасидан йиллик план 30 декабрда, халқ хўжалигида авиациядан фойдаланиш юзасидан план 28 декабрда, қишлоқ хўжалик майдонларига ишлов бериш юзасидан план 30 ноябрда бажарилади. Меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар қўнимсизлигини озайтириш ҳисобига авиация техникасининг техникавий хизмат кўрсатиш учун туриб қолиши норматив муддатларга нисбатан камида 1 процент камайтирилади. Пландан ташқари 20 минг пассажир жўнатилади, шу ернинг ўзидаги самолётларда 21 миллион пассажир-километр училади, қишлоқ хўжалик экинзорларига ўз вақтида ва сифатли ишлов берилади. Транспорт авиациясида юк ташиш таннархи пландагига нисбатан 0,5 процент ва халқ хўжалигидаги ишларни бажаришда 1 процент арзонлаштирилади, планга қўшимча 250 минг сўмлик фойда олинади.

Тошкент ва Самарқанд авиакорхоналарида пассажирлар ташишни ташкил этиш хизматида меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формаси жорий этилади.

Пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини янада юксалтириш тадбирлари амалга оширилади. Қарши — Уфа — Ленинград — Қарши янги авиация линияси очилади ва Тошкент — Москва — Тошкент, Тошкент — Минеральные води — Тошкент линиялари ИЛ-86 самолётлари билан хизмат кўрсатилишига барвақт ўтказилади. Тошкент, Бухоро, Нукус ва Наманган аэропортларида учишларни таъминлаш учун янги радиотехника асбоб-ускуналари ишга туширилади ва улардан фойдаланиш ўзлаштирилади.

Йиллик шартли иқтисодий самараси 930 минг сўмга борадиган камида 600 та рационализаторлик таклифи жорий этилади. Иқтисодий самараси 200 минг сўмликдан ошадиган янги техниканинг яратиш ва жорий этиш планларига кўра 100 дан кўпроқ иш бажарилади.

Белгиланган нормадан ташқари 2 минг тонна авиация ёнилғиси, 800 минг киловатт-соат электр энергия тежалади.

Авиация корхоналарининг ёрдамчи хўжаликларида камида 15 тонна гўшт етиштирилади.

520 нафар янги ишчи тайёрланади ва 2050 нафар ходимнинг малакаси оширилади.

Социалистик мажбуриятлар авиация корхоналари коллективларининг йиғилишларида қабул қилинган.

ҒАЛАБА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ғалаба район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида ташкилий масала кўриб чиқилди.

Пленум Янгийўл район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари бўлиб ишлаб келган Галина Александровна Аседовани район партия комитетининг бюро аъзоси ва секретари қилиб сайлади.

● ХЎЖАКЕНТ ГЭСи Чирчиқ ГЭСлар каскадининг сафида ишлаб турган йирик нурхоналардан бири. Ҳозир бу ерда турли қўшимча иншоотлар қурилиши олиб борилмоқда. Суратда: Екатерина Карепина бошлиқ комплекс қурувчилар бригадаси аъзолари.

В. Портнов фотоси.

ЖАМОАТ ТАРТИБИ НАМУНАЛИ БЎЛСИН

Пойтахт илғор коллективларининг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишдаги масъулиятни, уюшқокликни ва ишчанликни ошириш тўғрисидаги даъвати ҳар бир совет кишисининг ақли ва дилига қаратилган. Буни ишлаб чиқаришнинг катта резерви деб билаётган ва камчиликларни қатъиян тугатиш учун курашни авж олдириб юборган москваликларнинг ватанпарварлик ҳаракати бутун мамлакатда кенг миқёсда қўллаб-қувватланмоқда.

Энди яна бир янги ташаббус: намунали меҳнат интизомини намунали жамоат тартиби билан мустаҳкамлаш ташаббуси кўтариб чиқилди. Пойтахт корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари, қонунни муҳофаза қилиш ва уй-жой органлари вакилларининг 11 январда бўлиб ўтган йиғилиши қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Ҳуқуқ — тартиботни янада мустаҳкамлаш, жамият манфаатларига зид ножўя ишларга қарши курашни кучайтириш ҳаракатини авж олдириш билан боғлиқ бўлган амалий тадбирлар муҳокама қилинди. Шаҳарнинг илғор коллективлари бошлаган бу ташаббусни КПСС Москва шаҳар комитетининг бюроси маъқуллади.

Москваликлар беш йилликнинг учинчи йили ишлаб чиқариш программасини активлик билан бажара бошлаганликлари йиғилишда уқтириб ўтилди. Муҳим иқтисодий марраға эришилди, меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари саноат ишлаб чиқариши ҳажмининг ўсиш суръатларидан ошиб кетди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг пешқадамлари шу тенденцияни бундан буён ҳам сақлаб қолиш, тинимсиз олдинга интилиб, кўпроқ натижаларга эриша бериш мақсадини кўзламоқдалар. Кўпгина ишчилар йил топшириқларини 7 ноябргача бажариб бўлиш мажбуриятини олмоқдалар.

Сўзга чиққан нотиқлар партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига, СССР Конституциясининг қоидаларига мувофиқ Москвада социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, муҳофаза этувчи органлар фаолиятини яхшилаш юзасидан, салбий ҳодисаларга қарши курашда жамоатчиликни активлаштириш ва унинг ролини ошириш юзасидан қандай қилиб изчиллик билан иш олиб борилаётганлиги тўғрисидаги мисолларни айтиб бердилар. Бироқ, айрим коллективларда юксак ахлоқий феъл-атвор намуналари билан бир қаторда юлғичлик ва худбинлик, ўғирлик ва ичкиликбозлик, қилинмаган ишларни қилинди, деб кўрсатиш, қонунни бошқа тарзда бузиш ҳоллари ҳам давом этиб келаётганлиги кенгашда айтиб ўтилди. Аҳолига хизмат соҳасидаги, айниқса савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, маиший хизмат соҳасидаги мавжуд суиистеъмоллар москваликларнинг ҳақли таъналарига сабаб бўлмоқда. Коммунистик ахлоққа зид хатти-ҳаракатлар аҳоли истиқомат қиладиган жойларда ҳали ҳам учраб турибди, одамларнинг турмушига кириб бормоқда. Безорилик, текинхўрлик ҳоллари, социалистик турмуш қоидаларини бошқа тарзда бузиш ҳоллари тугатилган эмас.

Пойтахт меҳнаткашлари жамият манфаатларига зид хатти-ҳаракатларга тоқат қилишни хоҳламайдилар, уларни тугатиш йўлидаги кураш кучайтирилишини, номуносиб феъл-атвори билан, ҳуқуқ нормаларини бузиши билан мамлакатимиз граждани номига иснод келтираётган кимсаларга нисбатан кўриладиган чоралар кучайтирилишини талаб қилмоқдалар.

Йиғилиш қатнашчилари Москванинг меҳнат коллективларига, бутун аҳолисига мурожаат қабул этиб, жамият манфаатларига зид бўлган ҳамма хатти-ҳаракатларга қарши кескин курашишга, бу ишда меҳнат коллективларининг, уй-жой ва жамоат ташкилотларининг, қонунларни муҳофаза этувчи органларнинг куч-ғайратларини маҳкамроқ бирлаштиришга чақирдилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин нутқ сўзлади.

(ТАСС).

ГАЗЕТХОНЛАР БИЛАН 5.000 МАРТА УЧРАШУВ

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг беш мингинчи сонлари босилиб чиқди.

Тошкентнинг «Оқшом» газеталари зилзиладан зарарланган Ўзбекистон пойтахтини тиклашга киришилиши биланоқ чиқа бошлаган эди. Шундан бери газеталар тошкентликларни партия планларини бажаришга сафарбар этиш борасида доимий иш олиб бормоқда, шаҳар партия ташкилотининг олдида турган вазифаларни ҳал этишда унинг ишонган кўмакчилари бўлмоқда. Газеталар Тошкентни коммунистик меҳнат шаҳрига, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби шаҳрига айлантириш учун курашга ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Уларнинг саҳифаларида ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибалари пропаганда қилинмоқда, камчиликлар қаттиқ танқид остига олинмоқда, ўзининг икки минг йиллигини нишонлашга тайёрланаётган шаҳарнинг кўп ёқлама ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилмоқда.

Юбилей сонларининг материаллари газеталар босиб ўтган йўл тўғрисида, Тошкент меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи йили зарбдор вахтасида эришган муваффақиятлар тўғрисида ҳикоя қилмоқда. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини янада мустаҳкамлаш учун курашаётган илғор коллективлардан олинган хабарларга алоҳида ўрин берилган. Ишга тушириладиган энг муҳим объектлар ва уларнинг қандай қурилаётганлиги тўғрисидаги хабарлар босилмоқда.

Газетхонлар суюб қолган рубрикаларини, шаҳар янгиликлари тўғрисидаги хабарларни ҳам учратадилар. Тошкентликлар, шаҳар жамоатчилиги «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» редакцияларининг журналистларига, авторлар активига, барча ходимларига уларнинг шонли йўлида янги-янги муваффақиятлар тилайдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тихон Яковлевич Киселев узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг 1983 йил 11 январь куни вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ ИЗИДАН

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН

Корхонамизга кираверишдаги кенг гулзор ўртасида мармардан ясалган Ҳурмат тахтаси кўзга яққол ташланиб турибди. Ҳурмат тахтасига меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда барчага намуна бўлаётган интизомли, тажрибали, ўз касбига садоқатли новатор ишчиларнинг портретлари қўйилган.

Ремонтчилар бригадаси слесари Илья Иванович Тарасюкни кўпгина ёшлар ўзларига устоз деб билишади. Илья Ивановичнинг тақдири завод тақдири билан боғланган. Корхонани худди иккинчи уйидек ҳис этади. Ишчилар иззат-икром билан уни пенсияга узатишган бўлишсада, аммо у жонажон коллективни тарк этмади. Ҳозир ҳам ёшлардек ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Корхона коллективи эришаётган ютуқларни кўрса қувонади, камчиликлар содир бўлса беихтиёр ташвишланади.

Илья Иванович ишлаб чиқаришда илғор бўлиш билан бирга партиявий топшириқларни ҳам сидқидилдан адо этяпти. Коллектив уни мураббийлар Советига раис қилиб сайлаган. Илья Иванович мураббий сифатида кўпгина ёшларга ўз касбини ўргатмоқда, уларни мустақил ҳаётга тайёрламоқда.

Меҳнатда ва юриш-туришда барчага намуна бўлаётган ишчилар бизда оз эмас. Пахта узатувчи Ғофуржон Темиров, токарь Қодир Абдумавлонов, пайвандловчи Самсахон Аҳроров каби тажрибали ишчилар коллектив фахридир. Улар ҳар жиҳатдан бошқаларга намуна бўлмоқдалар, корхона экономикасини мустаҳкамлашга, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Москваликлар бошлаб берган ташаббус шу кунларда корхонамиз ишчилари ўртасида яна ҳам кенг қулоч ёяётганлиги кишини хурсанд қилмоқда. Ҳар бир ишчи шу ташаббус асосида ишни ташкил этиб вақтдан яна ҳам унумли фойдаланишга, меҳнатни намунали ташкил этишга интилмоқда.

Кўп ва сифатли ишлаган ишчи корхонамизда қадр қиммат топаяпти. Уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун биз барча шароитларни яратиб берганмиз. Ҳозир корхонадаги барча жараёнлар техника ёрдамида бажарилмоқда. Цехларда кучли вентиляторлар ишлаб турибди. Бу йил Муроталн пахта пунктида янги қуритиш барабани ўрнатилди. Завод подстанцияси реконструкция қилинди. Пировардида техникага хизмат кўрсатиш хавфсизлиги тўла таъминланди.

Меҳнат интизомини мустаҳкамлашда ва иш унумдорлигини оширишда бригада пудрати қўл келаяпти. Ҳозир иккита бригада ягона наряд асосида ишлашга ўтган. Партия ташкилоти ҳузурида тузилган меҳнатни ташкил этиш комиссияси илғор тажрибаларни ўрганиб умумлаштирмоқда. Яқин келажакда қолган бригадаларни ҳам ягона наряд асосида ишлашга ўтказмоқчимиз. Бригада пудрати ишчиларнинг меҳнатга ижодий ёндошиши учун кенг истиқболлар очмоқда. Ҳар бир ишчи ишга барвақт келиб кўп ва сифатли маҳсулот тайёрлашдан манфаатдор бўлаяпти. Айни пайтда у техника тараққиёти учун ҳам жон койитаяпти. Кейинги ойларда ишчилардан тушган рационализаторлик таклифларнинг ўнтаси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу таклифлар ҳар бир агрегат унумдорлигини оширишга самарали таъсир кўрсатяпти. Янгилик ижодкорларидан Ғофуржон Темиров, Абдуқодир Абдумавлонов Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломи билан тақдирланди.

Завод партия ташкилоти ҳар бир ишчининг интизомли ва ташаббускор бўлиши устида алоҳида қайғурмоқда. Бўлиб ўтган партия йиғилишларидан бирида биз бу масалани алоҳида муҳокама қилган эдик. Йиғилишда завод директори И. Абдураҳмонов меҳнат ва план интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги вазифалар ҳақида қизиқарли доклад билан чиқди. Докладда бу соҳада амалга оширилаётган тадбирлар муносиб баҳоланди, навбатдаги вазифалар белгилаб берилди.

Ишчилар докладни қизғин муҳокама қилиб, меҳнат ва план интизомини мустаҳкамлашга ёрдам берувчи кўпгина таклифларни ўртага ташладилар. Уларни амалга ошириш туфайли ўтган йилда пландагидан анча кўп миқдорда тола, линт ва уруғлик реализация қилинди. СССРнинг 60 йиллиги тантанали равишда нишонланаётган кунларда заводимиз коллективи йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт берди.

Беш йилликнинг учинчи йилида зиммамизга яна ҳам катта вазифалар юклатилган. Белгиланган марраларни муваффақиятли эгалламоқ учун ҳар бир бригада ва смена йилнинг дастлабки кунлариданоқ зўр уюшқоқлик билан меҳнат қиляпти. Йиллик топшириқни 26 декабргача бажариш ва қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш юзасидан янги мажбурият олганмиз. Бундан ташқари ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш бўйича ҳам муҳим тадбирлар амалга оширилади. Ҳозир 100 ўринли профилакторий, 12 квартирали турар-жой, Тошкент денгизи бўйида 300 ўринли пионерлар лагери бунёд этиляпти.

Бунёдкорлик ишлари кўлами кенгайиб бораётганлиги ва янги қурилишларни бинокорлик материаллари билан таъминлаш мақсадида ғишт заводи яратишга қарор қилдик. Ҳозир завод қурилиши бошлаб юборилган. Яқин ойлар ичида ёрдамчи хўжаликнинг озуқа цехи қурилиши ҳам ниҳоясига етказилади.

Заводнинг ёрдамчи хўжалигини ривожлантиришга биз алоҳида эътибор беряпмиз. Ҳозир бу ерда сал кам 150 бош қорамол, 400 та қўй, кўплаб паррандалар боқиляпти. Ёрдамчи хўжалик етказиб бераётган сут, гўшт, тухумдан ишчилар ва уларнинг фарзандлари баҳраманд бўлишмоқда. Завод лимонариясида етиштирилаётган нознеъматлар ҳам ишчилар дастурхонига тортилмоқда. Корхонамизда замонавий ошхона ишлаб турибди. Ишчилар бу ерда икки маҳал бепул овқатланишади.

Иш ва турмуш шароити яхши бўлганлиги учун ҳам кунимсизлар тобора камаймоқда. Ишлаётган ишчиларнинг кўпчилиги 15—20 йиллик стажга эгадирлар. Меҳнатдан сўнг уларнинг дам олишини намунали ташкил этиш алоҳида эътиборимиздадир. Тошкент денгизи бўйидаги дам олиш зонаси ҳамиша коллективимиз аъзолари билан гавжум. Махсус автобуслар улар хизматида. Бундан ташқари чет мамлакатлар ва Иттифоқимиз бўйлаб уюштирилаётган туристик сафарларда ҳам ишчиларимиз актив қатнашмоқдалар. Қурувчи С. Абдураҳмонов яқинда Европа бўйлаб сафардан қайтди. Лаборант Р. Ёқубова, ишчи З. Абсалямова марказий курорт шаҳарларида бўлди. Сафар ишқибозлари учун ҳозир ҳам йўлланмалар тайёр. Бундай ғамхўрликка жавобан ишчиларимиз тўла қувват билан меҳнат қилишга интилмоқдалар.

Санда ҲАКИМОВА,
Пискент пахта тозалаш заводи партия ташкилотининг секретари.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА, мамлакатимизда ҳар йили минглаб гектар ерлар ўзлаштирилиб халқ хўжалиги учун хизмат қилдирилмоқда. Бу ишларни амалга оширишда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг «Узирмаш» республика саноат бирлашмасига қарашли Тошкент тажриба-механика экскаватор ремонти заводи коллективи қўшаётган ҳисса ҳам салмоқлидир. Улар чўлқуварлар учун асосий техника воситаларидан бири бўлмиш экскаваторларни капитал ремонт қилиб бериш билан бирга янги ерларда қўл келадиган вагон-уйлар ҳам ишлаб чиқаришмоқда.

Завод ўз меҳнат фаолиятини 1955 йилда бошлаган эди. Ўшанда заводда механика, механика-йиғув, дурадгорлик ва асбобсозлик цехлари мавжуд бўлиб, йилига жами 3,5 миллион сўмлик иш бажарилар эди, атиги юз киши меҳнат қиларди. 1961 йилда қуюв цехининг ишга тушиши завод фаолиятида кескин бурилиш даври бўлди. Ҳозирги кунларда эса заводнинг ишлаб чиқариш қуввати 13 миллион сўмликка етди. Жумладан, экскаваторларни ремонт қилиш икки марта, металл конструкциялар ишлаб чиқариш 8 марта, дизелларни ремонт қилиш 5 марта, вагон-ётоқхоналар тайёрлаш 11 марта ортди. Бугунга келиб Андижон, Самарқанд, Гулистон, Қўқон шаҳарларида заводнинг филиаллари ишлаб турибди.

Завод коллективи Чимқўрғон, Каркидон, Зомин, Андижон ва Туямўйин сув омборларини қураётганларга катта ёрдам бермоқда. Бундан ташқари, корхона маҳсулотлари қатор чет элларга ҳам экспорт қилинмоқда. Куба, Вьетнам, Ангола, Сурия, Миср, Афғонистон шулар жумласидандир.

БРИГАДА ПУДРАТИ АМАЛДА

ИНТИЗОМ ГАРОВИ

Корхона меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида зиммага олган мажбуриятларини барча кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари бажардилар. Йиллик план муддатидан икки ой илгари — 26 сентябрда бажарилди. Бу муваффақиятларда слесарь В. Кулагин, прессчи А. Тожиев, қуювчи З. Зарипов, дурадгор В. Ивлев каби мусобақа ғолибларининг ҳиссаси каттадир.

Ишлаб чиқариш план топшириқлари ва мажбуриятларнинг ошириб бажарилишида новатор ишчилар ва инженер-техник ходимлардан иборат рационализаторлар қўшаётган ҳиссани ҳам алоҳида таъкидлаш керак. 1982 йилда жами 42 минг сўмлик иқтисодий фойда келтирадиган 48 та таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилди. Хусусан, дренаж ётқизадиган механизм қуввати бирмунча оширилди, шу билан бирга унга кетадиган металл ҳажми камайди. Шунингдек, қатор участкаларда ишлаб чиқариш технологияси такомиллаштирилди. Энг асосийси — корхона бўйича қўл меҳнати 20 процентга камайтирилди. Рационализаторлар Я. Минуковский, И. Саитов, В. Давидов, Ў. Исмоилов, П. Черезов, Л. Левкевич, Б. Михайловларнинг ишлаб чиқаришга йўлланма олган таклифлари юқори самарали бўлди.

Заводда реконструкция соҳасида ҳам қатор тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, Қўқондаги филиалда мотор-ремонт цехи замонавий типда қайтадан қурилди. Бу ерда занжирли усулдаги 3 та конвейер ишга туширилиши филиал иш ҳажмининг кескин ошишини таъминлади. Бундан ташқари, заводнинг ўзида қуюв цехи қайтадан қурилди ва чўян эритадиган ДСП-1,5 типидаги электр печь ишга туширилди.

Москваликларнинг меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, бунинг натижасида эса ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин юксалтириш мақсадини кўзлаган «Шон-шараф меҳнатга яраша!» шиори остидаги ташаббуси коллективимизда ҳам кенг қанот ёяяпти. Меҳнат интизомини мустаҳкамлашнинг турли усулларини ишлаб чиқаришга жорий этиш бўйича тадбирлар белгиланяпти. Шулардан бири, москваликлар ташаббусида таъкидланганидек, ишчиларнинг ягона наряд — бригада пудрати усулида ишлашидир. Ҳозир корхонамиз ишчиларининг 67 проценти ана шу илғор усул асосида иш юритяпти. Саноатда бригада пудратининг афзаллиги шундаки, коллективда интизом табиий равишда кескин яхшиланади. Чунки, бригаданинг бутун ишлаб чиқарган маҳсулоти самарасидан унинг барча аъзолари баббаравар манфаатдор бўлади. Худди шунинг учун бундай бригадаларда илғор ишчининг ўз ёнидаги интизомбузарга, дангасага лоқайдлик билан қараш муносабатлари мутлақо барҳам топади.

Ҳозир ягона наряд асосида ишлайдиган бригадалар сонини янада кўпайтириш резерв ва имкониятлари сафарбар этиляпти.

Т. ШОЮСУПОВА,
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, матбуот марказининг мухбири.

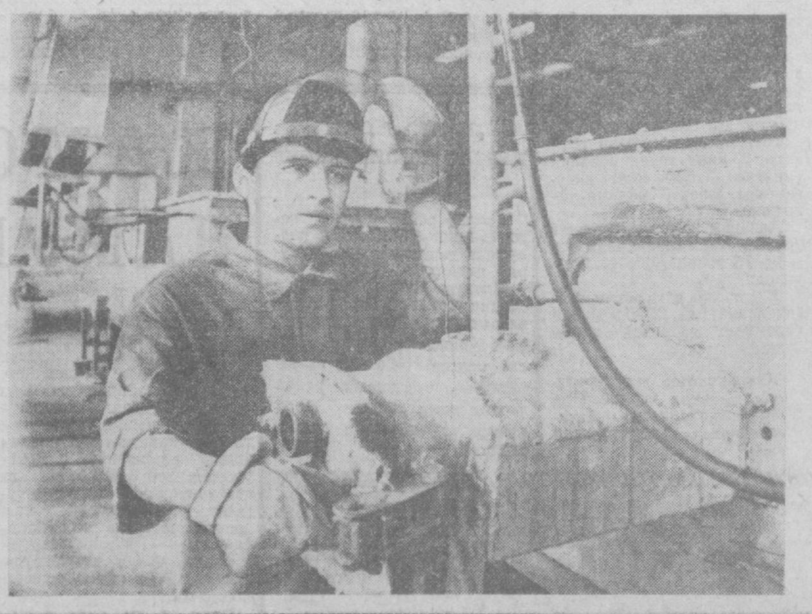

● МЕҲНАТ Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати ишчи-хизматчилари москваликларнинг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишга қаратилган янги ташаббусларини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Корхонанинг барча цехларида мавжуд резервлар ва имкониятлардан унумли фойдаланиш учун ижодий изланиш бошланиб кетди.

Суратларда: комбинат 8-цехи пешқадам сим чўзувчиларидан З. Яковина (юқорида, чапдан), Н. Темирова, Н. Филобок, Н. Брюхановалар, 2-цех прессловчиси А. Отаповлар (пастда) йил бошидан бери социалистик мусобақанинг олдинги сафида боришяпти.

В. Портнов фотолари.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ БРИГАДАЛАРИДА

ЕР ОСТИДАН ЙЎЛЛАР ОЧИБ

ПОЙТАХТ шаҳримизда ўн минглаб турар-жойлар бор. Уларнинг асосий қисми эса мураккаб инженерлик мосламалари билан жиҳозланган кўп қаватли уйлардан иборатдир. Ана шу уйларни мунтазам иссиқлик, сув, газ ва бошқа коммунал хизматлар билан таъминлаб туриш ҳам ўзига хос мураккаб ва масъулиятли ишдир. «Главташкентстрой»нинг «Ташинжстрой» тресги коллективи зиммасига ана шундай вазифаларни бажариш юклатилган. Улар турар-жой биноларига водопровод, канализация, иссиқлик коммуникацияларини ўтказиш, туннеллар қазиш ва бошқа ободонлаштириш ишларини олиб борадилар.

Трест коллективи СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта шиори остидаги мусобақада актив иштирок этди. Шунингдек, улар Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш ҳаракатида ҳам фаол қатнашишяпти. Трест қурувчи ва монтажчилари бу соҳада маълум муваффақиятларни ҳам қўлга киритишмоқда. Улар ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажардилар. Йиллик пландаги 12 миллион 314 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини 18 декабрдаёқ адо этишди. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки икки йили плани эса 1 декабрда бажарилиб, жами 25 миллион 955 минг сўмлик иш бажарилди.

Трестдаги мавжуд 46 бригаданинг 14 таси коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрли номга сазовор бўлган. Ҳурмат Белгиси ордени кавалери Нурфаёз Ғаниев бошчилик қилаётган бригада коллективи ўзаро меҳнат беллашувида мунтазам юқори ўринларни эгаллаб келмоқда. Жами бўлиб 20 бригада эса бригада пудрати усулида иш юритмоқда. Ҳурмат Белгиси ордени кавалери, коммунист Исмоил Баратов ҳамда Рихсивой Солиҳов бошчилик қилаётган бригадалар илғор усулнинг афзалликларини намойиш қилишмоқда.

Трест коллективи ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида 16 километр масофада ер ости сув магистралини, 10 километр йирик канализация коллекторларини ишга туширдилар. Бунда экскаватор машинистлари Александр Востриков, Ҳамид Абдураимов, Абдулла Абдуғаниев каби илғор ишчиларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Х. ИНОҒОМОВ.

КАБИНЕТДА ПРОКАТ ПУНКТИ

Пойтахтимизнинг Киров районида машғулотларни олиб боришда кўргазмали ўқув қуроллари ҳамда техника воситаларидан унумли фойдаланилмоқда. Сиёсий маориф кабинетига ўрнатилган марказий пульт орқали таълимнинг техника воситалари узоқдан туриб бошқарилади. Ҳозир бу ерда «Украина» киноаппарати, «Лэти», «Протон» диапроекторлари бор.

Пропагандистларга қулайлик яратиш мақсадида кабинет ҳузурида техника воситалари бўйича прокат пункти очилди. У 250 дан ортиқ диафильм билан таъминланди, «Радуга» киноаппаратлари олинди. Фильмоскоп ва диапроекторлар ҳам анчагина.

Сиёсий маориф кабинети ташаббуси билан ана шу каби техника воситалари каталоги тузиб чиқилди.

ЭҲМ қўл келмоқда

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги ахборот-ҳисоблаш станцияси хизматидан 80 дан ортиқ корхона ва ташкилотлар баҳраманд бўлмоқда. «Правда» ва «Коммунист» колхозларида бухгалтерия ишлари асосан аппаратуралар орқали амалга оширилмоқда. Бунда станциянинг инженер ва операторларидан С. Раҳмонқулова, З. Иноғомова ва А. Енлар муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Яқинда станция янги электро-ҳисоблаш машиналари олди. ПВК-М5010 типидаги бу машиналар маълумотларни тез ва аниқ ҳисоблай олиши билан аввалгиларидан фарқ қилади. Бу йил Ленин номли, «Маданият», «Қизил Ўзбекистон» колхозларида ҳам ҳисоб-китоб ишларини батамом электрон-ҳисоблаш машиналари зиммасига юклаш кўзда тутилмоқда.

СИФАТНИ БОШҚАРИШДА ЯНГИЛИК

«Узстройиндустрия» бирлашмасининг Тошкентдаги экспериментал механика заводида маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системаси жорий этилди. Янги йилдан бошлаб бу ерда корхонанинг 17 стандарти кучга кирди. Пировард натижада маҳсулот сифати шу стандартларнинг бажарилишига боғлиқ бўлади. Ходимларни моддий ва маънавий рағбатлантириш эса маҳсулот сифатига боғлиқ бўлади.

Системани жорий этишдан олинадиган иқтисодий самара унча катта бўлиб туюлмасада, у заводнинг ўзида ҳар йили 40 минг сўмга боради ва металл бракидан тахминан 10 тонна тежалади. Маҳсулотимиз темир-бетон заводлари учун металл қолиплари эканлигини назарда тутиш керак. Агар шу қолиплар яхши бажарилган, ҳамма ўлчамлари аниқ олинган бўлса маҳсулот чиқити ҳам камроқ бўлади. Қурувчилар ҳам меҳнат ва материал сарфидан ютадилар. Улар кўпинча темир-бетон конструкцияларни йиғиш майдонида «ростлашларига» тўғри келарди.

Завод «Узстройиндустрия» бирлашмасида биринчи бўлиб сифатни бошқариш системасини жорий этди. Ундан сўнг йиғма темир-бетон ишлаб чиқарувчи корхоналар ва карьерлар ундан ўрнак олади. Йил охиригача система «Узстройиндустрия»нинг ҳамма корхоналарини ўз ичига олади.

(ЎзТАГ).

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚУДУҚЛАРГА «ТЎН»

● УКРАИНА ССР Фанлар академияси Донецк физик-органик химия ва кўмир химияси институтининг олимлари газ қудуқлари ва насос станцияларини коррозиядан ҳимоя этувчи пухта воситани таклиф қилдилар. Улар кокс химия ишлаб чиқариш қўшимча маҳсулотлари асосида яратган «Донбасс» препарати шу мақсадда ишлатилаётган воситалардан самаралироқ бўлишидан ташқари, бир неча баравар арзонга ҳам тушди.

Юксак босим тазйиқида тўғридан-тўғри қудуққа ҳайдалувчи янги ингибитор машина-ускуна металл юзини қоплайди. Бундай «тўн» газ билан водород сульфитнинг унга бирга чиқувчи ва металлнинг хоссасини ёмонлаштирувчи зарарли таъсир этишига йўл қўймайди.

И. ДЬЯЧКОВА,
(ТАСС мухбири).

ТУЗОҚҚА ТУШГАН ҚУЁШ

● САМАРҚАНД кооператив институтининг доценти А. Кимёгаров чўпон бригадаларига ғалати бир совға — қуёш ўчоғини ҳадя этди. Ҳозирча у икки ашё — сув қайнатгич билан овқат иситадиган мослама — мармитдангина иборат. Лекин олим тез орада улар ёнига холодильник ва овқат пиширадиган кастрюлка ҳам келиб қўшилади, деб ҳисоблайди.

Қуёш мармити ихтиро, деб топилди. Олим уни яратишда намакоб ваннаси принципидан фойдаланди. Маълумки, концентрацияси денгиз сувига яқинлашиб қоладиган намакоб офтоб нурида 95° градусга қадар қизий олади. Оригинал найчалар системаси шу ҳароратни узоқ вақт мобайнида сақлашга имкон беради.

Самарқандлик геологлар ҳам Кимёгаровнинг ихтироси билан қизиқиб қолдилар. Улар ўз устахоналарида бир неча қуёш ўчоғини ясадилар. Булар Қизилқумдаги ер бағрининг разведкачиларига юборилади.

Л. ТОКАРЕВ,
ТАСС мухбири.

ИСТИҚБОЛЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, ЕЧИМЛАР

СИБИРЬ—ЎРТА ОСИЁ КАНАЛИ

СССР Мелиорация министрлиги бошқармаларидан бири қисқартирилган ҳолда «Главсредазирсовхозстрой» деб аталади. У Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистон ерларини суғориш масалалари билан шуғулланади.

— Мамлакатимиз бу зонасидаги оқар сув ҳажми, — деб бизга тушунтиради «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Нажим Хамроев, — йилига ўртача 130 куб километрни, сув танқис бўлган йилларда эса 95 куб километрни ташкил этади. Ўрта Осиёнинг асосий дарёлари — Амударё ва Сирдарёдаги оқар сув миқдори кескин ўзгариб туради. Уларда узоқ вақт сув жуда кам миқдорда бўлиш ҳоллари ҳам рўй беряпти. Шу туфайли ҳозирнинг ўзида биз далаларни сув билан таъминлашда катта қийинчиликларга дуч келяпмиз. Илмий тадқиқотлар ва тахминлар яқин келажакда Ўрта Осиёдаги сув ресурслари тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларни қондириш учун етарли бўлмаслигини кўрсатяпти.

Айни пайтда Обь ва Иртиш дарёларининг Тобол дарёси билан қўшиладиган жойидаги оқар сув миқдори кўп йиллик маълумотларга қараганда йилига ўртача 330 куб километрга тенгдир. Ишлаб чиқилган лойиҳа биринчи навбатида кўзда тутилганидек бу сув ҳажмидан йилига 25 куб километрини жануб томонга узатиш бизга йилига 10 миллиард сўмлик қўшимча миқдорда маҳсулот олиш имконини беради. Бу билан пахта, дон, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайтирилади. Тахминий ҳисоб-китоблар Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон жанубий районларида ҳозир фойдаланилмай келинаётган 15—20 миллион гектар ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш имконияти борлигини кўрсатмоқда.

...Қурувчилар бажариши керак бўлган иш ҳажми кишини лол қолдиради. Иртиш ва Тобол дарёлари қўшиладиган жойдан Амударёгача чўзиладиган канал биринчи навбатининг узунлиги 2000 километрдан кўпроқдир. Унинг эни 180 метргача етади. Канал секундига 1200 куб метр сув ўтказа олади. Каналнинг сув билан тўладиган энг чуқур жойи 15,5 метрга тенг бўлади. Бундан ташқари сув тақсимлагичлар, маҳаллий аҳамиятга эга бўладиган суғориш системалари барпо этиш, кенг қўламда дренаж ишлари олиб бориш режаланмоқда.

Лойиҳани амалга ошириш учун 12 йилдан 15 йилгача вақт керак бўлади, деб тахмин қилинмоқда. Бундай катта муддат мўлжалланаётганлигининг бир қанча сабаблари бор. Энг аввало, ғоят қудратли ер қазиш машиналаридан иборат жуда кўп техника воситалари тўпланиши керак. Маълумки, амалда атроф муҳитга мутлақо таъсир кўрсатмайдиган лойиҳалар бўлмайди. Демак, қўшимча сарф-харажатлар қилишга тўғри келади.

— Буларнинг ҳаммаси 10 миллиарддан 18 миллиард сўмгача миқдорда капитал маблағларни талаб қилади,— дейди Нажим Ҳамроев. —Биз бу харажатлар ўн йил ичида қопланади, деб ҳисобламоқдамиз.

Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини жанубга буриб юбориш ўз вақтида қизғин баҳсларга сабаб бўлган эди. Чунки, сув узатиладиган райондаги табиий муҳитга зарар етказмаслик масаласи ўртада турарди. Бу ҳақда ғарб мутахассислари ҳам ўз хавфларини баён қилдилар. Шимол дарёлари сувининг бир қисмини жанубга буриб юбориш мамлакатимизда ва Ғарбий Европа давлатларида об-ҳавонинг ноқулай ўзгаришларига сабаб бўлмайдими? Суҳбатдошимнинг бундай хавфлар мутлақо асоссиз эканлигига ишончи комил.

— Агар табиий мутаносибликка ҳақиқатан ҳам хавф туғиладиган бўлганда бизга ҳеч ким бундай лойиҳани амалга оширишга рухсат бермасди, — дейди у. — Аввало шунинг учунки, СССР Конституцияси бунга йўл қўймайди. Конституцияда СССР гражданлари табиатни авайлаб сақлашлари, унинг бойликларини муҳофаза этишлари зарурлиги кўрсатилган. Асосий қонунимиз ер ва унинг бойликларидан, сув ресурсларидан, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсидан оқилона фойдаланиш, ҳаво ва сувни тоза сақлаш, табиий бойликларни кўпайтиришни таъминлаш, атроф муҳитни яхшилаш тўғрисидаги чуқур ғамхўрлик билан суғорилгандир.

СССР Фанлар академияси институтларининг малакали мутахассислари ер курраси шимолий қисми об-ҳавосини Сибирь дарёлари сувини жанубга узатишни ҳисобга олган ҳолда ўрганар эканлар, лойиҳа биринчи навбатини амалга ошириш билан боғлиқ бўладиган ўзгаришлар ўз кўлами бўйича бу ерда учраб турадиган табиий об-ҳаво ўзгаришларидан кам бўлади, деган хулосага келдилар. Қутб денгизларига иссиқ оқим таъсири, бошқа муаммолар бўйича ҳам тегишли тадқиқотлар ва тажрибалар ўтказилди. Совет олимлари ягона хулосага —шимол дарёлари сувининг бир қисмини жанубга узатиш об-ҳавода ҳам, атроф-муҳитда ҳам жиддий ўзгаришларга сабаб бўлмайди, деган хулосага келдилар.

Бу ўринда фақат баъзи айрим ўзгаришлар тўғрисидагина гап бўлиши мумкин. Бўлажак сув омборлари атрофида (10—50 километр радиусда) қишда ҳарорат 1—2 даражага кўтарилиши, ёзда шу миқдорда камайиши мумкин. Обь дарёсининг жанубий қисмида сув усти музлаш пайтида баъзи ўзгаришлар рўй бериши мумкин. Жанубга буриб юбориладиган сув ҳажмининг буғланиши атмосферага ўтадиган намлик миқдорининг бир процентга яқинини ташкил қилади. Кўриниб турибдики, олимлар тахмин қилаётган ўзгаришлар катта эмас, бироқ улар ҳам ҳозир жиддий ўрганиляпти. Вазифа бу кичик ўзгаришлар туфайли юз бериши мумкин бўлган таъсирни иложи борича камайтиришдан иборатдир.

А. ДУБРОВСКИЙ.
(АПН).

4. 802 МИНГ СЎМ ДАРОМАД

ЮКСАЛИШНИНГ ойдин йўлидан бораётган Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози илғор тажрибалар мактабига айланган. Хўжалик фаолияти район территориясида ишлаб турган илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ва илмий-тадқиқот институтлари фаолияти билан узвий боғлиқдир. Академик Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг лабораторияларида ниҳоясига етган изланишлар самарасини хўжалик токзорларида, лимонарийда, теплица хўжалигида кўрсангиз, сабзавот, полиз экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтида яратилган истиқболли навларни барча далачилик бригадаларида дадиллик билан қўлланилаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Хўжаликда ҳосилдорликнинг тобора ортиб бораётганлиги сири ҳам ана шунда.

«СССРнинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!» ҳаракатида фаол иштирок этган «Ленин йўли» колхози коллективи юбилей йилини ажойиб меҳнат ғалабалари билан якунлади. Деҳқончилик ва чорвачиликда юқори натижаларга эришганлиги учун коллектив республика социалистик мусобақаси ғолиби деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Колхозда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида 1982 йилда бажарилган ишлар таҳлил қилиниб, навбатдаги режалар белгилаб олинди. Колхоз правлениесининг раиси Сиддиқжон Муҳаммаджонов ҳисобот нутқида партия аграр сиёсати, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорлари хўжаликда қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида гапирди.

— Хўжалигимиз коллективи ўз ташаббусига муносиб ишламоқда,— деди нотиқ.— Ўн биринчи беш йиллик план-топшириқларини тўрт йилда бажариш ташаббуси яхши самаралар беряпти. 1982 йилда пландаги 1625 тонна ўрнига 1875 тонна картошка, 6026 тонна ўрнига 8636 тонна сабзавот маҳсулотлари, 1486 тонна узум, 427 тонна маккажўхори дони, кўплаб бошқа қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотлари етиштирилди. Жами қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш йиллик плани 120 процент бажарилди. Бу суръат эса беш йиллик план-топшириқларининг тўрт йилда сўзсиз бажарилишини таъминлайди.

Хўжаликдаги мавжуд 13 та ишлаб чиқариш бригадаси ва теплица хўжалигида барча тармоқлар бўйича топшириқлар ортиғи билан бажарилди. Обид Исоқов бошчилик қилаётган 6-бригада коллективи хўжалик фахрига айланиб қолган. Бу бригадада беш йилликнинг икки йили давомида етиштирилган маҳсулот ҳисобига 1983 йил плани ҳам бажрилди. Бригада коллективи ҳар гектар майдондан 230 центнердан

КОЛХОЗЛАРДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

картошка, 380 центнердан сабзавот маҳсулотлари етиштиришди. Улар помидорнинг ҳар гектаридан 600 центнердан ҳосил кўтариб, имкониятларнинг чексиз эканлигини амалда исботлашди. Қаҳрамон Бойметов, Иброҳим Нурхожиев, Ғани Ортиқов, Жалил Мажидов, Маҳкам Иноятов ва Абдураҳим Тожибоев каби уста деҳқонлар ва соҳибкорлар етакчилик қилаётган бригадаларда юбилей йили топшириқлари ортиғи билан адо этилди.

Колхоз правлениеси меҳнаткашларни рағбатлантиришга алоҳида аҳамият бермоқда. 1982 йил давомида фақат рағбатлантириш мақсадларига 1 миллион 94 минг сўм ажратилди. Пландан ортиқча етиштирилган маҳсулотлар 80 процентининг қиймати мукофот тариқасида тўланди.

Теплица хўжалиги колхозда энг сердаромад ва рентабелли соҳага айланиб боряпти. Колхозда 9,6 гектарлик теплица комбинати ишлаб турибди. Ўтган йили 9,1 гектар теплицада сабзавот маҳсулотлари етиштирилиб, ҳар квадрат метр жойдан 21,2 килограммдан жами 1934 тонна ҳосил олинди. Биргина теплица комбинатининг ўзида 2 миллион 74 минг сўм даромад қилинди. Олинган соф фойда 840 минг сўмни, рентабеллик эса 68 процентни ташкил этди. Теплица комбинатида ишлаётган ҳар бир ишчининг ўртача ойлик иш ҳақи 520 сўмга тўғри келди.

Теплица ишчиси Ҳамида Мирсаидова ўзига бириктилган минг квадрат метр жойдан пландаги 12 тонна ўрнига 28,5 тонна ҳосил топширди. Инобат Маҳмудова, Марҳамат Абдуллаева, Карима Тўлаганова, Маърифат Ямилова каби теплица ишчилари юқори ҳосил етиштириш резервларидан оқилона фойдаланиш мумкинлигини исботлашди.

Чорвачилик ҳам рентабелли соҳага айланиб боряпти. Қорамоллар сони пландаги 520 ўрнига 585 бошга етказилди. Ҳар бош соғин сигирдан 3314 килограммдан сут соғиб олинди. Давлатга пландаги 42 тонна ўрнига 71 тонна гўшт топширилиб, план 154 процент бажарилди.

Колхоз қишлоқлари йилдан йилга ободонлашиб, кўркам бўлиб бораяпти. Қишки ва ёзги клуб, универмаг, радио узели, 100 точкалик телефон станцияси, 180 ўринли касалхона, 150 ўринли болалар боғчаси, ҳаммом хўжалик меҳнатчиларининг ихтиёрида.

Ўтган йили плandaги 3 миллион 181 минг сўм ўрнига 4 миллион 802 минг сўм даромад қилинди. Ҳар бир иш кунига 10 сўм 55 тийин пул тақсимланди. Колхозчининг ўртача ойлик иш ҳақи 260 сўмни, механизаторларнинг иш ҳақи 267 сўмни, соғувчиларнинг иш ҳақи эса 235 сўмни ташкил этади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан нотиқлар юбилей йилида эришган ютуқлар билан бир қаторда фойдаланилмай қолган резервлар ва имкониятлар, янги вазифалар тўғрисида гапирдилар.

— Мен бир фикрни ўртага ташламоқчиман,— деди теплица комбинатининг директори Набихўжа Мирзахўжаев.— Ҳозир Иттифоқимизда помидорнинг эрта пишар, серҳосил навларидан 20 дан зиёд хили мавжуд. Биз эса фақат 2 ё 3 хил кўчат экамиз. Масалан, «Московский осенний—3405», «Тамбовский урожайний» навлари 700—800 центнердан ҳосил бериш билан бирга 30—40 кун сифатини сақлаб тура олади. Бу навли уруғ бизда йўқ. Ана шу навларни ҳам экиб, синаб кўрсак бўларди.

9-бригада бошлиғи Ислом Бахрамов ўз коллективи ишига танқидий ёндошди:

— Сабзи планини бажаролмай қолдик. Бунга фақат ўзимиз айбдормиз. Интизом бироз бўшашиб кетди. Кун айни исиган кезларда экинни ўз вақтида суғора олмадик. Бу йил ана шу бепарволикка чек қўйиб, ҳосилнинг янада баракали бўлишини таъминлаймиз.

Колхоз аъзолари бу йил ҳар гектар майдондан 200 центнердан жами 2500 тонна картошка, 9500 тонна сабзавот маҳсулотлари, 2200 тонна узум ва бошқа кўплаб қишлоқ хўжалик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришга қарор қилишди.

Колхозчилар С. Муҳаммаджоновни яна бир овоздан колхоз правлениесининг раиси қилиб сайлашди.

П. НИШОНОВ,
А. ФОЗИЛОВ,
С. АБДУШАМАЕВ,
Тошкент райони.

БЎЛАЖАК МЕХАНИЗАТОРЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР Госкомсельхозтехника район бирлашмалари ҳузурида ўқув-курс комбинатлари ва ўқув синфларида машғулотлар бошланди. «Зангори кема»ларнинг бўлажак капитанлари, тракторчилар, маккажўхори ўриш ва шоли ўриш комбайнларининг ҳайдовчилари, машинада сут соғиш, озуқа тайёрлаш ва тарқатиш операторлари ўқишни бошладилар. Айни вақтда республика колхоз ва совхозларининг машина-трактор парки ҳамда чорвачилик фермаларига техника хизмати кўрсатиш учун слесарлар, токарлар, электриклар, пайвандловчилар ҳам тайёрланмоқда.

Бу йилги мавсумда 172 та синфнинг ҳаммаси кабинетларда ўқитишга ўтказилди.

Республикада янги ихтисослаштирилган маккажўхоричилик ва ғаллачилик-чорвачилик совхозларининг тузилаётганлиги муносабати билан чорвачилик фермалари учун механизатор кадрлар тайёрлашни кўпайтиришга қарор қилинди. Ёш мутахассисларнинг катта отряди — сут соғувчи, электрик, слесарлар ва озуқа тайёрлаш операторларидан беш мингдан кўп киши ферма меҳнаткашларига ёрдамга келади.

Ўқитишнинг жадаллаштирилган программаси далада техника ремонти билан шуғулланувчи кишилар учун ҳам тузилган.

(ЎзТАГ мухбири).

ЛЕКТОРЛАР МАКТАБИ

СССР 50 ЙИЛЛИГИ номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида республика саноат корхоналари орасида биринчи бўлиб «Лектор маҳорати асослари» мактаби очилди.

Мактаб бир йиллик ўқув программасига эга бўлиб, унда асосан халқаро мавзуларда суҳбатлар олиб борувчи лекторлар етишиб чиқади. Ўқув муддатини ўтаган корхонанинг ҳар бир ишчи-хизматчисига диплом топширилади.

Республика «Билим» жамияти Лекторлар уйи ходимлари бу мактабни ўз оталиқларига олишган. Тажрибали лекторлар тасдиқланган план асосида дастлабки машғулотларни бошлаб юбордилар.

Ю. ЛИСОВ.

Тихон Яковлевич КИСЕЛЕВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Тихон Яковлевич Киселев узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг 1983 йил 11 январь куни вафот этди. Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби, бутун умрини коммунизм қурилиши улуғ ишига сарфлаган инсон орамиздан кетди.

Тихон Яковлевич Киселев 1917 йил 12 августда ҳозирги Гомель область Добруша районидаги Огородня қишлоғида камбағал деҳқон оиласида туғилди. 1940 йилдан КПСС аъзоси. Гомель педагогика институтини ва КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабини тамомлади. Узоқ вақт ўқитувчи, ўн йиллик мактабнинг илмий мудири, ўрта мактабнинг директори бўлиб ишлади. 1944 йилдан Тихон Яковлевич Киселев партия ишида эди. Гомель область партия комитетининг инструктори, Брест область партия комитети лекторлар группасининг раҳбари, Белоруссия Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари, бўлим мудири бўлиб ишлади. 1952 йилдан Т. Я. Киселев Брест область партия комитетининг биринчи секретари, сўнгра Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари ва иккинчи секретари бўлди. Қарийб йигирма йил мобайнида у Белоруссия ССР Министрлар Советининг раиси бўлиб ишлади. Бу лавозимда Тихон Яковлевич Киселевнинг истеъдодли партия ва совет раҳбарига хос ажойиб фазилатлари яққол намоён бўлди. У меҳнаткашларни уруш йилларида вайрон бўлган шаҳарлар, қишлоқлар, саноат корхоналари, колхозлар, совхозларни қайта тиклашга сафарбар этиш, республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш соҳасида кўп иш қилди. Шу йиллар ичида Белоруссияда экономиканинг янги тармоқлари барпо этилди, қишлоқ хўжалиги юксак марраларга чиқиб олди, катта социал ўзгаришлар амалга оширилди.

1978 йилдан Т. Я. Киселев СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари бўлиб ишлади. 1980 йил октябрида Тихон Яковлевич Киселев Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди. У партиянинг XXII съездидан буён Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси эди. 1980 йил октябридан бошлаб Т. Я. Киселев КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат эди.

У тўртинчи ва шундан кейинги чақириқлар СССР Олий Советининг депутати бўлиб, 1981 йил июнидан— СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси бўлиб сайланди.

Тихон Яковлевич Киселев партия қайси участкага юбормасин, ҳамма жойда КПСС сиёсатини амалга оширишда ижодкорлик ва ташаббускорлик кўрсатди.

У зўр омилкорлиги ва билимдонлиги, принципиаллиги ва ишчанлиги, одамларга нисбатан меҳрибонлиги ва сезгирлиги билан, дилкашлиги ва камтаринлиги билан ажралиб турар эди. Шу туфайли Тихон Яковлевич кенг миқёсда танилди ва обрў-эътибор қозонди.

Коммунистик партия билан Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун Т. Я. Киселевга 1977 йилда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. У бешта Ленин ордени, Октябрь Революцияси, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва кўпгина медаллар билан мукофотланди.

Ленин партияси билан совет халқининг содиқ фарзанди, оташин ватанпарвар ва коммунист Тихон Яковлевич Киселевнинг порлоқ хотираси совет кишиларининг дилида ҳамиша сақланиб қолади.

Ю. В. Андропов, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков, Т. Н. Ментешашвили, А. Н. Аксенов, В. Г. Балуев, В. И. Бровиков, Н. И. Дементей, Е. Ф. Ивановский, Ю. Б. Колоколов, А. Т. Кузьмин, М. И. Лагир, В. А. Микулич, В. Ф. Мицкевич, Н. Н. Полозов, И. Е. Поляков, Л. С. Фирисанов, Ю. М. Хусаинов, И. Ф. Якушев, В. Е. Лобанок, Н. Л. Снежкова, В. П. Шаплико, Л. Г. Клецков, А. А. Малофеев, В. В. Пришчепчик, Е. Е. Соколов, С. М. Шабашов, Г. Г. Бартошевич, Н. А. Борисевич, Л. Д. Бризга, Е. И. Климченко, В. Л. Бедуля, Е. И. Скурко (Максим Танк).

Халқаро ҳаёт

ПБИП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ МАЖЛИСИ

ВАРШАВА, 11 январь. (ТАСС). ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ПХР делегацияларининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда ва Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгашида иштирок этганлиги тўғрисидаги ҳисоботларни тинглади.

Совет Иттифоқи, дейилади мажлис тўғрисидаги ахборотда, инсониятни янги уруш хавфидан ҳимоя этиш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, ленинча тинчлик сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Москвадаги тантанали мажлисда қилган докладида, СССР Олий Совети билан КПСС Марказий Комитетининг «Жаҳон парламентлари, ҳукуматлари, сиёсий партиялари ва халқларига» мурожаатида бу йўл тўла тасдиқланди. ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССРнинг тинчлик ташаббусларини ва ана шу муҳим мурожаатни қўллаб-қувватлашини изҳор этади, бутун дунёда тинчлик учун курашаётган жамоатчилик кучлари ва сиёсий кучларнинг кенг кўламдаги баҳамжиҳат ҳаракатларини ёқлаб фикр билдиради.

ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Ю. В. Андропов билан ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг раиси В. Ярузельский ўртасида бўлиб ўтган учрашув Совет—Польша муносабатлари учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди. Бу учрашув иккала партия, давлат ва халқни бирлаштириб турган қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга муҳим ҳисса қўшди, ҳар икки томоннинг барча соҳаларда ҳамкорликни мустаҳкамлашга ва халқаро майдонда тинчликсевар сиёсатини рўёбга чиқаришда баҳамжиҳат ҳаракат қилишга бўлган хоҳиш-иродасини тасдиқлади.

ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Сиёсий маслаҳат комитети кенгашида иштирок этган ПХР делегациясининг фаолиятини маъқуллади.

Сиёсий бюро кейинги вақтда империализм кучлари сиёсатининг мухолифликка қаратилганлиги натижасида халқаро вазият янада хатарли ривожланаётганлигини уқтириб ўтди. АҚШ ва НАТОга аъзо бўлган мамлакатлар қуролланиш пойгасини авж олдириб, жаҳонда кучлар жойлашишини ўзгартиришга интилмоқдалар, социалистик мамлакатларга қарши пропаганда агрессиясини кучайтирмоқдалар, суверен давлатларнинг ички ишларига аралашишга уринмоқдалар.

Варшава шартномаси давлатлари империализмнинг бундай хатарли сиёсатига қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишга ўтиш, кескинликни юмшатиш жараёнини сақлаб қолиш ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган ташаббуслардан иборат реал сиёсатни қарама-қарши қўймоқдалар.

ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси социалистик ҳамдўстлик давлатлари ўртасида бирлик унинг жаҳонда етакчилик ролини мустаҳкамлаш негизи сифатида, тинчликни катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Қардош социалистик мамлакатларнинг сиёсий мудофаа иттифоқи ана шу курашнинг муҳим бўғинидир.

ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси қардош мамлакатлар Польшани қўллаб-қувватлаб, унга ҳар томонлама ёрдам беришлари ПХРнинг мамлакатдаги ҳозирги қийинчиликларни бартараф этиш соҳасидаги куч-ғайратларида ғоят муҳим омил бўлиб хизмат қилишини тушунаётганликларини мамнуният билан уқтириб ўтди.

ХАЗИНАНИНГ ЎЗГИНАСИ

КУТУБХОНА — БИЛИМ МАНБАИ

Китоб — инсоннинг ақлидроки, хотираси, тажрибаси, уни камолотга эришувида ҳаракатлантирувчи кучлардан бири ҳисобланади. Улуғ доҳиймиз В. И. Ленин: «Китобсиз билим, билимсиз коммунизм бўлмайди», — деб уқтирганди. Ана шундай бебаҳо қимматга эга бўлган китобни тўпловчи ва уни авлоддан авлодга етказиб берувчи нодир касб эгалари — кутубхоначилардир.

Тошкентнинг Эски шаҳар қисмида, ҳозирги Октябрь колхоз бозори чеккасида дастлаб ташкил этилган область кутубхонаси жойлашган. Ана шу кутубхонада ташкил этилгандан буён маърифат тарқатиб келаётган Тўхта ака Содиқов ишлайди. Биз яқинда кутубхонада бўлиб, Тўхта ака билан суҳбатлашдик:

— Тошкент область кутубхонаси, — дейди Т. Содиқов.— 1918 йилда ташкил топган бўлиб, илгари «Турон» номи билан аталарди. Дастлаб унинг фонди инқилобдан сўнг мусодара қилинган ва китобхонлар томонидан ҳадя этилган китоблардан иборат эди. Аввал бу фонд Тошкентнинг йирик бойларидан бўлган Ёвушеевнинг омборига жойлаштирилди. Бу вақтда 4 мингга яқин китоблар орасида юзлаб диний китоблар ҳам бор эди.

Октябрь инқилобининг 10 йиллиги муносабати билан кутубхонага «Октябрь» номи берилди, мутахассис кадрлар билан таъминлана бошланди. Китоблар алфавит бўйича тартибга солинди. Араб ва форс тилидаги ноёб китоблар ҳамда муҳим қўлёзмалар Навоий номли кутубхонага топширилди. Шунга қарамай китоблар сони тез ортиб борди. Китоблар ва газета-журналлар системали равишда тўпланди. Йил сайин китоб фонди кўпая борди. Кутубхонамиз у қадар қулай бўлмаган кичик бинога жойлашган бўлса-да, 60 йилдан буён юзлаб олимлар, ёзувчилар, студентлар — китобсеварларга беминнат хизмат қилиб келяпти. Унинг бошқа кутубхоналардан фарқи шундаки, агар абонент сўраган зарур китоб ёки журнал топилмаса, кутубхона ходимлари икки кун ичида китобхоннинг бу илтимосини албатта қондирадилар. Кутубхона 150 дан ортиқ район ва қишлоқ кутубхоналарига методик жиҳатдан раҳбарлик қилиб келади.

Дарҳақиқат, қачон кутубхонага борманг, мутолаа хонаси доим мухлислар билан гавжум, керакли асарни топиш умидида турган китобхонларни учратасиз. Уларнинг кўпчилиги «Хотиралар дафтари»га ўз фикр-мулоҳазаларини ёзиб қолдирганлар. Дафтар саҳифаларида ёзувчи Шуҳратнинг ҳам сўзларини ўқиймиз:

— Мен ўқийдиган 77- (ҳозирги 23-) мактаб кутубхонага яқин эди. Ҳар куни дарс тугаши биланоқ шу ерга келиб бирор китоб ёки журнални ўқирдим, сўнг уйга жўнардим. Баъзан кечгача қолиб кетардим. Шундай вақтда Тўхта ака: «Ўғлим, уйингдагилар хавотир олади, қолганини эртага келиб ўқийсан» деб юмшоқ гапириб мени кузатарди. Мен кутубхонадан жуда яхши фойдаландим. Китобхон бўлиб, кейинчалик шоир-ёзувчи бўлиб етишувимда шу кутубхонанинг ҳиссаси катта бўлди, десам хато қилмайман».

Бу зиёхонадан Ғафур Ғулом, Мақсуд Шайхзода, Асқад Мухтор, Шукрулло, Саид Аҳмад сингари атоқли адиблар ҳам фойдаланганлар.

Область кутубхонаси 300 мингга яқин китоб ва 52 турдаги газета-журналларни китобхонлар ўртасида пропаганда қилиб келяпти. Ўз касбига меҳр қўйиб келаётган Т. Каримов, А. Вашуллина, Н. Мирзаева, Н. Абдуллаева, А. Девченко, Д. Мирзааҳмедова ва Л. Иванявлар Тўхта акани ўз устози деб биладилар. Тўхта ака 70 ёшга борган бўлса-да ҳамон ёшларга ёрдам бериб, зарур маслаҳатларини улардан аямаяпти.

— Кутубхона фонди тобора кўпайиб бормоқда. Унинг биноси эса ҳозирги кун талабига жавоб бермай қолди. Шу туфайли ҳам Тошкент область кутубхонаси янги биноси учун шаҳарнинг энг марказий жойларидан бири — цирк биноси ёнидан жой ажратилиб қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Келгусида китобхонларимиз ҳар томонлама қулайликка эга бўлган янги замонавий кутубхонага эга бўладилар.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ.

«УВАКБОБО» ЯШНАМОҚДА

ЙИЛЛАР ВА ОДАМЛАР

Ангрен шаҳридан атиги ўн-ўн икки километр масофада жойлашган бу аҳоли пунктида яқин-яқингача бир неча хонадон бўларди. Пастроқдан ўтган асфальт йўлнинг юқори қисми баланд-пастликлардан иборат бўлиб, кичкинагина Томдибулоқдан чиққан сув унинг бир четида ўнсиз сингиб кетарди.

Бора-бора табиат қўйнида сокин мудраётган ерлар жонланди. Кўз ёшидай милтираётган булоқ тозаланиб, оби-ҳаёт бера бошлади. Увакбобода «Ангрен» деб номланган йирик боғдорчилик ва чорвачилик совхози ташкил этилиб, яйловлар инсон измига бўйсунди. Юз гектар қўриқ ер ўзлаштирилиб, 68 гектарига олма, қолганига узум экилиб, мўл ҳосил етиштирила бошланди. 400 бош соғин сигирга мўлжалланган комплексда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда яхши кўрсаткичлар қўлга киритиляпти.

Ҳозирги кунда Увакбобо — «Ангрен» совхози территориясида юзлаб хонадонлар яшайди. Асрлар бўйи ўнқир-чўнқир тепаликлардан иборат қишлоққа бугунги кунда келганлар Ильич нуридан чароғон замонавий турар-жой ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассасалари биноларини кўриб беихтиёр ҳайратланадилар. Қишлоқнинг қоқ ўртасидан кесиб ўтган равон йўлнинг икки четидаги совхоз идораси, боғча-ясли, ўн йиллик ўрта мактаб, почта ва амбулатория — ҳаммаси сўнгги йилларда қуриб битказилган. Минглаб китоб фондига эга кутубхона ва клуб бинолари ҳам йўл ёқалаб салобат билан саф тортган.

Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданиятини ошириш, маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга тобора катта аҳамият берилляпти. Фақатгина кейинги пайтларда хўжалик ишчи-хизматчиларидан олтмиш нафардан зиёди совхоз томонидан қурилган янги, шинам уй-жойларга кўчиб ўтдилар.

— Фойдаланилмай ётган майдонларни ўзлаштириш давом этади, — дейди совхоз партия комитетининг секретари З. Матқосимов. Боғ-роғлар, экинзорларимиз янада кенгайиб, уларда меҳнат қилаётганлар учун янги қулайликлар яратилади. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилларидаёқ кўплаб турар-жой, маданий-маиший муассаса биноларини фойдаланишга топширишни мўлжаллаяпмиз. Бир сўз билан айтганда қадимий Увакбобо ёшариб, унинг ўрнида замонавий, муҳташам посёлка қад кўтарди, у йил сайин обод ва кўркам бўлади.

Т. ШЕРАЛИЕВ,
Оҳангарон райони.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ПРАГА. Ясловске Богуницада Чехословакияда биринчи атом электр станциясининг мутахассислари бу йил оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Улар планга қўшимча равишда 200 миллион киловатт-соат электр энергия беришга аҳд қилишди. 1983 йилда эса атом электростанциясида жами 5,8 миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарилади.

● ЛЮКСЕМБУРГ. Люксембург коммунистик матбуот фондига маблағ тўплаш кампанияси муваффақиятли якунланди. 1982 йилда бу фондга 1 миллиондан кўп Люксембург франки тушди.

Эш, Люксембург, Дифферданж, Белес шаҳарларининг ишчи ва хизматчилари бу фондга катта ҳисса қўшдилар.

● ЖАЗОИР. Жазоир жанубидаги Таманрассет шаҳри чеккасида қурилган намунали қишлоқнинг рамзий калити бир группа фаллоҳларга топширилди. Қишлоқ хўжалик кооперативларига аъзо бўлган 120 оила барча қулайликлар бўлган уйларга, мактаб, савдо ва маданият марказига эга бўлди.

● ВАШИНГТОН. Янги йил арафасидагина Қўшма Штатларда юз мингдан кўп киши ишсиз қолди. Натижада Американинг «ортиқча кишилар» армияси 12 миллиондан ошиб кетди. Мамлакат меҳнатга қобилиятли жами аҳолисининг 10,8 процентини ташкил этган ишсизлик сўнгги 42 йил мобайнида энг юқори даражасига етди». Эй-Би-Си телекомпанияси меҳнат министрлигининг АҚШда иш билан таъминлаш тўғрисидаги сўнгги маълумотларини ана шундай шарҳлади.

(ТАСС, 11 январь).

ЛИВАН БИЛАН ИСРОИЛ ЎРТАСИДА МУЗОКАРАЛАР

БАЙРУТ, Байрут шаҳри ёнидаги Халда деган жойда АҚШ делегацияси иштирокида Ливан билан Исроил ўртасида олиб борилаётган музокараларнинг навбатдаги бешинчи даври натижасиз тугади. Бундан илгариги ҳамма мажлисларда бўлиб ўтганидек, томонлар музокараларнинг кун тартиби тўғрисида келиша олмадилар. Ливан делегацияси муҳокамалар аввало, Исроил қўшинларини Ливан территориясидан дарҳол олиб кетиш проблемаси тўғрисида бўлиши керак, деб ҳисоблайди. Исроил биринчи қадам сифатида ҳар иккала мамлакат ўртасида «сулҳ шартномаси» деб аталган шартнома тузилишини қаттиқ туриб талаб қилмоқда.

Ливан пойтахтидаги сиёсий обзорчиларнинг фикрича, Исроил Қўшма Штатлар вакилларининг мадади билан музокараларнинг боришини атайлаб орқага сурмоқда, ўз босқинчи қўшинларининг Ливандан олиб кетиш муддатини чўзишга интилмоқда.

Президентнинг айтганлари

ХАРАРЕ, 11 январь. (ТАСС). Ленин таълимоти дунёда кенг кўламда эътироф этилди ва уни барча революцион кучлар янги жамият қуриш йўлидаги курашда дастуриламал сифатида қабул қилдилар, деди Зимбабве республикаси президенти К. Банана. Бу ерда унга ижтимоий-сиёсий адабиётлар кутубхонаси топширилди. Кутубхона В. И. Ленин Тўла асарлари тўпламини ўз ичига олган.

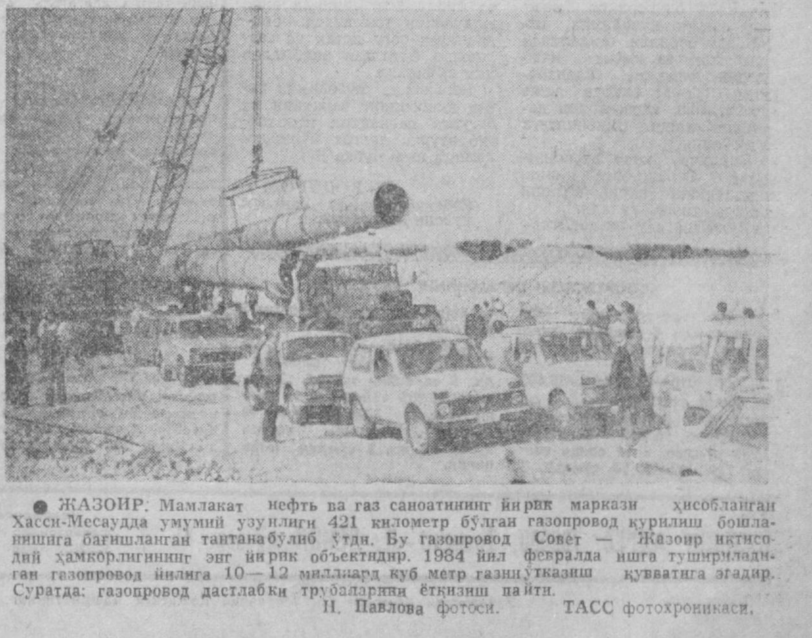

● ЖАЗОИР. Мамлакат нефть ва газ саноатининг йирик маркази ҳисобланган Хасси-Месаудда умумий узунлиги 421 километр бўлган газопровод қурилиш бошланишига бағишланган тантана бўлиб ўтди. Бу газопровод Совет — Жазоир иқтисодий ҳамкорлигининг энг йирик объектидир. 1984 йил февралда ишга тушириладиган газопровод йилига 10—12 миллиард куб метр газни ўтказиш қувватига эгадир. Суратда: газопровод дастлабки трубаларини ётқизиш пайти.

Н. Павлова фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЧИМЁНДА БИРИНЧИ МАРТА

БУГУН ТОҒ ЧАНҒИ СПОРТИ БЎЙИЧА СССР КУБОГИНИНГ V — VI ТУР ЎЙИНЛАРИ БОШЛАНАДИ

БУ мусобақалар ўтган йили мамлакатимизнинг турли шаҳарларида бўлиб ўтган тоғ чанғи спорти баҳсининг узвий давомидир. Ана шу курашда энг яхши натижани қўлга киритган спортчилар кеча Чимён бағрига ташриф буюришди. Улар бу ерда ўн бир кун давомида мамлакат биллур совринини қўлга киритиш учун ўзаро кураш олиб борадилар. Чимён туристик базаси кўпсонли спортчиларни, тренер мутахассисларни, томошабинларни шоду-хуррамлик билан кутиб олди.

Чимён комплекси мусобақа ўтказишга қандай тайёргарлик кўрганлиги ва бу ерда спортчиларга яратиб берилган шароитлар ҳақида туристик база директори Икром ҒОЗИЕВ мухбиримиз Р. Шералиевга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Кеча базамиз ходимлари яна бир қувончли воқеанинг шоҳиди бўлдилар. Комплексимизда жуфт ўриндиқли аркон йўли фойдаланишга топширилди. Новосибирсклик мутахассислар ёрдамида бунёд этилган 1600 метрли мазкур аркон йўли аввал мавжуд бўлган тўртта осма йўлларидан қулайлиги ва тезлиги билан фарқ қилади. У бир соатда 600 кишига хизмат кўрсата олади. Янги аркон йўлининг ишга туширилишини Бутуниттифоқ мусобақаларига кўрилган тайёргарликнинг сўнгги босқичи деб баҳолаш мумкин.

Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган спортчилар янги қуриб фойдаланишга топширилган 685 ўринли кўп қаватли меҳмонхонанинг икки корпусига жойлашдилар. 370 ўринли ресторан, 2,5 минг китоб фондига эга бўлган кутубхона, прокат ва медицина пункти, буфет, 250 ўринли қайта ремонтланган кино зал улар хизматида бўлади. Мусобақа кунларида дискотекали барни очишни мўлжалламоқдамиз.

Мутахассислар бу ердаги чанғи учиш трассаларини юксак баҳоламоқдалар. Қор ҳам мўлжалдагидек. Ундаги учиш имкониятларини Алп тоғларидаги қорларга қиёс қилишмоқда.

Мусобақа кунларида спортчилар ва томошабинлар учун бу ерда катта маданий программа тайёрланган. Тошкент шаҳридаги ва областимиздаги қатор бадиий коллективлар тоғ бағрида ўз маҳоратларини намойиш қиладилар. Ўйлаймизки, Чимён қўйнида барчанинг вақти хушчақчақ ва серзавқ ўтади. Биз катта мусобақалар бошланиши олдидан мамлакатимизнинг кучли спортчиларига, мутахассис тренерларга, кўп сонли томошабинларга «Чимён бағрига хуш келибсиз!» деймиз.

Мусобақаларда иштирок этадиган СССР терма командаси, республикамиз терма командаси, кўнгилли спорт жамиятлари Марказий Советларининг терма командаларига катта ва қийин мусобақаларда муваффақиятлар тилаймиз.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

V ТУР

13 ЯНВАРЬ 11.00 — Мусобақаларнинг тантанали очилиш маросими.
11.30 — Катта слалом, аёллар мусобақаси.
14 ЯНВАРЬ 11.00 — Катта слалом, эркаклар мусобақаси.
15 ЯНВАРЬ — 11.00 — Слалом, аёллар мусобақаси.
16 ЯНВАРЬ 11.00 — Слалом, эркаклар мусобақаси.

VI ТУР

20 ЯНВАРЬ 11.00 — Катта слалом, аёллар мусобақаси.
21 ЯНВАРЬ 11.00 — Катта слалом, эркаклар мусобақаси.
22 ЯНВАРЬ 11.00 — Слалом, аёллар мусобақаси.
23 ЯНВАРЬ 11.00 — Слалом, эркаклар мусобақаси.

МЕҲМОНЛАР ЭЪТИБОРИГА

● ЧИМЁН туристик базаси 1930 йилда ташкил этилган.

● У ДЕНГИЗ сатҳидан 1400 метр баландликка жойлашган, умумий майдони 35 квадрат километр.

● ВОДИЙ ғарб томондан Қизилжар, шарқ томондан Кичик Чимён, жануб томондан эса Катта Чимён тоғлари билан ўралган.

● БУ ЕРДА ёғингарчилик кўп бўлади: у йилига 1000 миллиметрни ташкил этади. Бу Тошкентдагига нисбатан деярли уч баравар кўпдир. Ҳаво ҳарорати пойтахтдагига нисбатан 5—6 даража совуқ бўлади.

● ЎРТА ОСИЁ регионал илмий-тадқиқот институтининг гидрометеорология прогнозлари бўлимининг берган маълумотига қараганда, бугун Чимёнда ёғингарчилик бўлмайди, Шарқ томондан 3—5 метр тезликда шамол эсади, кундузи ҳавонинг ҳарорати 0—2 даража иссиқ, кечаси эса 6—8 даража совуқ бўлади. Қорнинг қалинлиги 62 см.

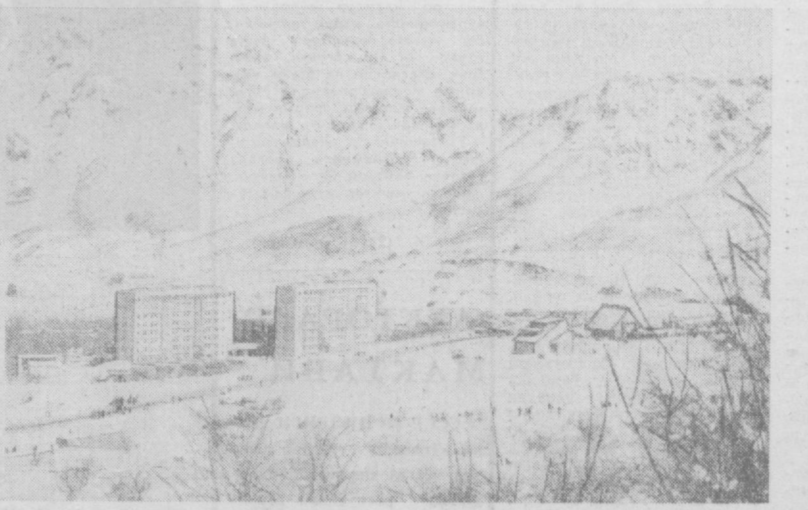

● МОМИҚДАЙ оппоқ қорга бурканиб, келинчаклик либосини кийиб олган кўҳна Чимён тоғлари бағрида бугун катта байрам. Мамлакатимизнинг энг кучли спортчилари бу ерга тўпланишган. Улар тоғ чанғи спорти бўйича мамлакат биллур совринининг навбатдаги босқичида куч синашадилар. Турли кўнгилли спорт жамиятлари Марказий Советларининг терма командалари қаторида республикамиз тоғ чанғи спорти усталари ҳам бор. Серқуёш ўлкамизнинг спортчилари тажрибали чанғичилар қаторида ўз маҳоратларини намойиш қиладилар. Мусобақалар тезлик, чаққонлик, эпчиллик ва гўзалликнинг кўригига айланди. Суратларда: чанғичилар старт олдида; Чимён туристик комплексининг умумий кўриниши; мусобақа йўлагида.

В. Портнов ва Е. Ботиров фотолари.

«ОЧИЛМАГАН ЭШИК» МЕКСИКАГА БОРАДИ

ЧИРЧИҚЛИК КИНО-ҲАВАСКОРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатидаги «Сплав» клубининг ҳаваскор киночилари Москвадан бир олам қувонч билан қайтдилар. Улар ишлаган «Очилмаган эшик» номли фильм Бутуниттифоқ конкурсида юқори баҳоланиб, Мексикада бўладиган халқаро конкурсга йўлланма олди.

...Турли дискотекаларда қатнашиб юрган йигитча чет эл эстрада куйларига берилиб кетади. Шовқинли музикаларга рақс тушиш ниҳоят уни чарчатади. Кўчада йигитнинг қулоғига узоқдан ёқимли музика садоси эшитилади. У излаб музика чалинаётган хонани топади. Музикачи мароқ билан машҳур классик композитор Иоган Бахнинг рояль учун ёзган куйларидан бирини ижро этарди. Сеҳрли оҳанг ва бутун вужуди билан берилиб куй чалаётган музикачининг ҳаракатлари йигитчани бутунлай бошқа оламга — ҳақиқий санъат оламига етаклайди...

Ёш авлодни музика санъатининг ўлмас дурдоналари билан таништириш, бу асарларни хорижнинг ғайри ахлоқий музикаларидан устунлигини кўрсатувчи ҳамда совет санъатини пропаганда қилувчи бу фильм мавзу актуаллиги ва ҳиссиётнинг кучлилиги билан алоҳида диққатга сазовордир. Шунинг учун ҳам конкурс ҳайъати юқори савиядаги сценарий ва режиссура ишларини, операторлик маҳоратини юқори баҳолади. Ҳаваскорлар ВЦСПС ва «Турист» журналининг қимматбаҳо совғалари, конкурс дипломи билан тақдирландилар.

Шунингдек, Бутуниттифоқ конкурсида иштирок этган Тошкентдаги «Сириус» клубининг «Биз «Гулистон»да дўстлашдик», «Узилган контакт» ҳамда фарғоналик киноҳаваскорларнинг «Маҳоратнинг туғилиши» фильмлари ҳам махсус дипломлар билан тақдирланди.

Ўз фильмларини халқаро конкурсда намойиш этиш шарафига муяссар бўлган чирчиқлик киноҳаваскорлар айни шу кунларда янги асарлар яратиш нияти билан бандлар.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

БИЛИБ ҚЎЙИНГ

МУЗЕЙ КЎЧДИ

Тошкентда ҳар икки йилда ўтказилиб туриладиган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг жаҳон аҳамиятига молик бўлган кино анжумани тарихини абадийлаштириш, қардош халқлар ва Ўзбекистон кино санъатини янада оммавийлаштириш ижодкорлар ҳаёти ва фаолиятини чуқур ўрганиш мақсадида Ўзбекистон кино санъати музейи ташкил этилган эди. Яқин ўн йил давомида музей ўз манбаини 40 мингдан зиёдроқ экспонатлар билан бойитди.

Бироқ, кўп йиллардан буён музейимиз маъмурий биноси йўқлиги боисидан ўз кўргазмасига эга эмас эди. Яқинда «Ўзбекфильм» киностудияси биносининг маълум қисми музейимиз ихтиёрига берилди. Эндиликда тўрт хона ва кичик кинозалдан, фойе ва коридордан иборат бинода кино санъатимиз ютуқларини намойиш қилиш имкониятига эга бўлдик.

Биринчи хона экспонатлари Туркистонга кино санъатининг кириб келиши ҳақида ҳикоя қилади.

Иккинчи зал экспонатларининг «Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек киносининг тараққиёт йўлига ўтиши» деб номланиши бежиз эмас. Бу даврда Москва, Ленинград, Киев ва Одесса шаҳарларидан эвакуация қилинган бир қанча совет киноси усталари Тошкентда ижод этдилар.

Коллективимиз айни кунларда Тошкентда бўлиб ўтадиган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг кино фестиваллари ҳақида батафсил ҳикоя қиладиган кўргазма залини ташкил этишни мўлжалламоқда. Кўргазмада жаҳон кино санъатининг усталари томонидан эсдалик сифатида тақдим қилинган совғалар, фестиваль байроқлари ва эмблемаси, таниқли кино юлдузлари томонидан билдирилган эзгу истак ва таклифлар битилган альбомлар ҳам қўйилади.

Келажакда музейимиз совет киносининг тарихини ва бугунги равнақини кенг тарғиб этувчи даргоҳ бўлиб қолишига шак-шубҳа йўқ.

Э. ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон кино санъати музейи директори.

«СПОРТЛОТО» ТИРАЖИНИНГ ЯКУНЛАРИ

Спорт лотереялари Бош бошқармаси 8 январда ўтказилган 2-тираж якунларини чиқарди.

«Спортлото—49 дан 6»: 490.600 та билет топширилди. 6 та сонни ҳеч ким тополмади, 5 та сонни топган 14 кишига 3.056 сўмдан, 4 та сонни топган 759 кишига 58 сўмдан, 3 та сонни топган 15094 кишига 4 сўмдан ютуқ чиқди.

«Спортлото—36 дан 5»: 2.843.629 та билет топширилди. 5 та сонни топган 13 кишига 10.000 сўмдан, 4 та сонни топган 3221 кишига 96 сўмдан, 3 та сонни топган 82624 кишига 5 сўмдан ютуқ чиқди.

ҲАР ТЎҒРИДА

ПОПОВ ихтиросига қадар оддий соатлар махсус обсерваторияларга юборилган. У ердаги аниқ вақтни кўрсатиб турадиган астрономик соатларга қараб вақтни билганлар.

Радио ихтиро қилингач, аниқ вақт тўғрисида бир зумда ахборот олиш мумкин бўлиб қолди.

●

КАНАДАНИНГ «Кушман» фирмаси чиқараётган янги мини вездеход овчилар ҳамда туристлар учун жуда қўл келяпти. Негаки, 450 килограмм вазндаги бу машина 360 килограммгача юк билан баландпаст, қалин қор тушган жойлардан ҳам бемалол ўтаверади. 25 от кучига эга бўлган икки тактли двигатель вездеход тезлигини соатига 16 километргача етказиш имконини беради.

●

ФРАНЦИЯДА болалар учун оригинал тиш чўткаси ишлаб чиқарилди. Бола гигиена қоидаларида кўрсатилгандек тишларини вертикал ҳолатда тозаласа, тиш чўткадан қувноқ, ёқимли куй таралади. Агар тишларини нотўғри — горизонталь ҳолатда тозалаётган бўлса куй шу заҳотиёқ тўхтаб қолади.

Женевада ўтказилган ихтиролар кўргазмасида куйловчи бу чўткага биринчи мукофот берилди.

●

ГУТЕНБУРГ томонидан чоп этилган «Библия»нинг биринчи нашрига энг кўп пул тўланган. Китобни Америка музейларидан бири 200 минг долларга сотиб олган.

СТАЛИНГРАД ЖАНГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ЁРҚИН СИЙМОЛАР

Юрагингга яқин кишингни, айниқса, оғир дамларда бирга бўлган фронтдош дўстингни ўз юртингдан олис жойда дафн қилиш жуда оғир бўлар экан.

Отам вафот этганда анҳор ёнидаги мозорга кирганимни эслайман. Кексароқ бир киши бошимни силаганча «Қабр ичига қарама, қўрқасан» деб мени четга тортганди. Отамни дафн этишиб, одамлар тарқалгандан сўнг даҳшатли бир туйғу қалбимни чулғаб олди. Негадир дунёда танҳо ўзим қолгандек кўнглим бўшашиб, кўз олдимни қоронғулик босди.

Худди шундай ҳолатни Сталинград жанглари вақтида рўй берган бир воқеа жараёнида ҳам бошимдан кечирдим. Карповка қишлоғидаги рус қабристонига тошкентлик сафдош дўстим Хайрулла Ҳабибуллаевни дафн этаётганимизда ёлғизлик исканжасида қолдим. Қишлоқ бутхонасининг қўнғироғи чалингач, шаҳидлар қабри устида саноқсиз шамлар шуълаланди. Пиликдан тайёрланган бу чироқлар жон берган солдатлар хотираси учун ёқилгани қалбимни ларзага солди. Аёллардан кимдир вужудни титратувчи маъюс бир оҳангда қадимий рус қўшиғини хиргойи қила бошлаганда бир дақиқа илгари сезилган ёлғизлик ҳисси хаёлимни тарк эта бошлади. Кўп ўтмай қўшиққа бошқа аёллар, кексалар ҳам жўр бўлишди. Уларнинг қўшиғи рус тупроғида жон берган марҳумларнинг пойида бош эгган кишиларнинг қалб нидосидек қанот қоқарди.

Атрофи панжаралар билан ўралган қабристон узра сокин қўшиқ саси кезар, шарқдан бош кўтараётган қуёшнинг тўнғич нурлари осмонни қоплаган булутлар бағрини қонга бўяганча тонг отиб келарди.

Бир лаҳза дам олиш учун жойлашган хонадонимизда ҳам мотам кайфияти ҳукмрон эди. Мен меҳмондўст кампирдан бўлган воқеани сўраб олдим.

Қишлоқ фашистлар томонидан ишғол қилингач, кампирнинг уйига немис офицерлари жойлашибди. Кампир ва унинг набираси Сашани эса товуқхонада яшашга мажбур қилишибди. Хўрликка чидай олмаган болакай фашистлардан ўч олмоқчи бўлибди-да, товуқларини партизанларга топшириб келибди. Фашистлар сезиб қолгач, кампирни қийнов қистовига солишибди. Шунда Саша «уларни партизанлар олиб кетишган» деб очиғини айтиб қўя қолибди. Сўнгра товуқларни қаерда яширишганини кўрсатмоқчи бўлиб, немисларни қишлоқ чеккасидаги бутхона томон бошлабди. Бутхонанинг биқинидаги дала партизанлар томонидан тунда миналаштирилган экан. Товуқхўр нафс бандалари минага дуч келиб портлаб кетишибди.

Ғазабланган фашист офицери Сашани бутхона олдида дорга остирибди. Бу ҳам етмагандай аҳолини саройга молдай ҳайдаб кириб, устидан ўт қўйишибди. Хайриятки, шу тобда ҳужумга ўтган партизанлар қишлоқ аҳлини қутқариб қолишга улгуришибди.

Қаршимда ўтирган кампирнинг қош ва киприклари, қўл-оёқларини олов ялаб ўтганлигини сезиб турардим. Лекин, назаримда уни тан азоби эмас, дил азоби кўпроқ қийнар эди. Унинг икки ўғли ва қизи урушда ҳалок бўлган, умр йўлдоши дом-дараксиз кетган экан.

Мен бу заҳматкаш рус аёлини худди онамдек севиб қолдим. Орадан йиллар ўтса ҳамки, меҳрибон отамни, жанговар дўстимни ва ғам-аламдан қадди долдек букилган ўша аёлни унута олмадим. Ўтмиш хотираларига берилсам, кўз ўнгимда уларнинг сиймоси гавдаланади. Қалбимда уруш оловини ёқувчиларга нисбатан нафрат, ғазаб тўлиб тошади.

Т. ЭРНАЗАРОВ,
Сталинград мудофааси қатнашчиси.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

17, 18 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

БУТУНИТТИФОҚ ПРОФЕССИОНАЛ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ КЎРИК-КОНКУРСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТИ ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Нарзиддин ШЕРМАТОВ, VI Жаҳон фестивалининг лауреати Анвар РУСТАМОВ.

СОЛИСТЛАР: Нуриддин ҲАЙДАРОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Моҳичеҳра ИСЛОМОВА, Роза КАКУРИЕВА, Лола ОҚИЛОВА, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Ҳавасхон ҲОЖИЕВА, Шоира ҒОЙИБНАЗАРОВА, Райҳон АБДУЛЛАЕВА, САТТОР ИСЛОМОВ (оригинал жанри).

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Программани Ўткир Сиддиқов олиб боради.

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари — Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 14.00 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
15—23 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
«ЗЕМЛЯНЕ» ОММАВИЙ РОК-ГРУППАСИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Бадиий раҳбар — Владимир КИСЕЛЕВ.

КОНЦЕРТЛАР — 15. 16, 22, 23 январда соат 14, 17 ва 20.00 да; 17, 18, 19 20 ва 21 январда соат 17.00 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида ҳар куни соат 10.00 дан 20.00 гача сотилади.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

46-03-12, 46-70-31, 46-07-53, 46-68-77 телефон номерлари бўйича маълумотлар олиш мумкин.

«УЗХЛАДОТОРГМОНТАЖ» трестининг
ТОШКЕНТ ИХТИСОСЛАШГАН РЕМОНТ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ
КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларда холодильник ва савдо-технологик ускуналари монтажи ва ремонтига техникавий хизмат кўрсатиш бўйича слесарь-ремонтчилар тайёрланади.

Курсларга Тошкент шаҳри ва Тошкент областида доимий пропискаси бўлган, камида 20 ёшда, 8 синфдан паст бўлмаган маълумотли кишилар маъмурият билан суҳбатдан кейин қабул қилинадилар.

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА ОЙИДА 75 СЎМ ҲАЖМИДА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Ўқиш муддати—4.5 ой.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 32-алоқа бўлими, Куйбишев райони, Грампластинкалар кўчаси, 40-уй (1 «э», 17, 24 «э»-автобуслар, 17, 18-троллейбусларнинг «ЦСУ» бекати).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Горнчилар қаердасиз!». 10.25 — Бадиий фильм. 11.40 — Концерт. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «Рус тили». 16.40 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 17.20— Фильм-концерт. 17.30 — «Шахмат мактаби». 18.00 — Фильм-концерт премьераси. 18.30 — Мультфильмлар. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Фильм-концерт. 20.00 — «Дўстлигимиз қудрати». 20.25 — Бадиий фильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Сиёсий кўрсатув. 23.05 — «Дунё воқеалари». 23.20 — Балет артистларининг концерти.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.30 — Табиатшунослик. 9.50 ва 14.25 — Испан тили. 10.20 — «Фан ва турмуш». 11.05 — Мирзо Турсунзода поэзияси. 11.40 ва 12.45 — Зоология. 12.05 — «Сиз яратган боғ». 12.35 ва 13.10—Илмий-оммабоп фильмлар. 13.30 — Н. А. Некрасов. «Темир йўл». 13.55 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 14.55 — Бадиий фильм. 16.15 — Янгиликлар. 18.50 — «Қишлоқ янгиликлари». 19.50 — Киножурнал. 20.00 — Волейбол. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Концерт. 21.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30— «Время». 22.05 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 12.00 — «Фонарик». 12.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 18.05 — Кўрсатувлар программаси. 18.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.50 — Кинокўрсатув. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Чорвачилик—зарбдор фронт». 20.00 — Москва. «Дўстлигимиз қудрати». 20.25 — Кинолавҳа. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — Бадиий фильм. 22.30—Тоғ чанғи спорти. 23.45 — Янгиликлар.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/I да Анна Каренина, 15/I да Икки дил достони.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/I да Ҳар тўкисда бир айб, 14/I да Юрак операцияси.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916 325748; масъул секретарь—334808 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 06023. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1521. 91